

Gospodarstvo.

Zveza kmetijskih podružnic za ptujski okraj pričakuje še od Slovenske kmetijske družbe v Ljubljani pol vagona galice. Vsi dotičniki, ki galice nimajo in je niso nikjer naročili, naj se zglasijo po 14 dneh na okrajnem zastopu pri zvezinem tajniku, da se jim ta galica dodeli, ako bode iz Ljubljane doposlana. Bila bi že tukaj, če bi ne bilo železniškega štrajka, sedaj pa je treba še čakati.

V četrtek, dne 27. majnika ob 8 uri zjutraj (po novem času) se vrši v Ptuj na sejmišču licencovanje in premiranje plemenskih bikov in bičkov od 6 mesecev starosti. Določene so visoke premije petih vrst. Plačajo se potni stroški. Kmetovalci — bikorejci, pripravite se že sedaj in priženite na dan premiranja, ki se še posebej razglasi, mnogo in lepih bikov plemenjakov na licencovanje in premiranje, ker je določeno mnogo premij.

Dopisi.

Vzroki železničarske stavke. Zanesljivega vzroka ni mogoče izvedeti, ker se voditelji izogibljejo odkritega razgovora z ljudmi, ki niso socijalni demokrati ali komunisti. Poročamo torej le toliko, kolikor smo izvedeli. Lani v jeseni je ministrstvo železnice z zastopniki socijalnih demokratov sklenilo pogodbo glede mezd in draginskih doklad, ter glede delovnega časa. Za navadne delavce, ki se niso nič posebnega učili, je najnižja dnevna mezda 8.40 K v 1. letu, ki polagoma raste in v 29. letu doseže višino 22.40 K. K temu pride draginska doklada dnevno 28 K za delavca samega in 2.80 za vsakega rodbinskega člana. Takozvani kvalificirani delavci, ki so se izučili kakšne obrti, vlakovodje itd., imajo v 1. letu dnevno mezdo 16.80 K in dosežejo po letih najvišjo mezdo 36.40 K na dan. Draginska doklada je 33.60 za uslužbenca in 2.80 K za vsakega rodbinskega člana. Te plače so bile določene za 8-urni delavnik. Za vsako naduro (kar se dela več ko 8 ur na dan) se plača dvakrat toliko, kakor pride na eno uro 8-urnega delavnika; pri tem pa se všteje tudi draginska doklada. Vlada se očitno ni zavedala dalekosežnosti teh določb. Dogodili so se neverjetni slučaji. N. pr. na tukajšnji postaji sta dva železničarja, ki snažita lokomotive in vozita pepel proč, če vlak stoji v postaji. Menjavata se v službi tako, da ima vsak 24 ur službo, potem pa je 24 ur prost, to da na teden 84 ur službe. Ker pa je tedenski delovni čas 48 ur, ostane še 36 nadur, ki se plačajo tako, kakor 72 navadnih ur, torej dobi delavec vsak teden plačo in draginsko doklado za 15 dni. Tako je ta delavec za mesec marec dobil okoli 3600 K. Za uradnike pa nadure ne veljajo in tako je n. pr. postajenačelnik dobil okoli 2000 K in najvišji med ptujskimi državnimi uradniki dobi z vsemi draginskimi dokladami skupaj okoli 2600 K mesečno, a je moral do 28. leta študirati. Pri tem pa se mora vpoštevati, da železničarji dobivajo premog, sladkor, moko itd. iz svoje aprovizacije po znižanih cenah. Da bo stvar še bolj razumljiva, se mora vedeti, da zgoraj omenjeni čistilec lokomotiv ima v 24 urah službe pravega dela kake četrt ure pri vsakem vlaku, v celem dnevu pri 4 vlakih torej približno 1 uro. Sedanje ministrstvo je razveljavilo jesensko pogodbo in zato je baje izbruhnila železničarska stavka. Domneva pa se tudi, da so komunisti hoteli vpeljati vlado delavskih svetov po ruskem vzorcu. Prebivalstvo pa si naj samo napravi sodbo o upravičenosti železničarske stavke.

Stavka dela draginjo. To se razume samo po sebi. Če preneha dovoz blaga, se zmanjšajo zaloge in cene poskočijo. Z zastajanjem se blago pekvari in nastanejo stroški: cene rastejo. Poglejmo samo, koliko kmetie s Ptujскеga polja se vsak teden vozi z živili

v Maribor. Ko je stala železnica, se niso mogle peljati in ta živila niso prišla v Maribor. Škodo ima kmet, ki ne more prodati svojega pridelka, še večjo škodo pa trpi konsument v mestu. V Zagrebu je cena obedu, ki je pred stavko stal 25 K, takoj poskočila na 40—50 K! Na stotine ubogih ljudi se je gnetlo na kolodvorih, a se niso mogli odpeljati, toda stavkujočih ne gane beda revnih. Bogatašem in verižnikom seveda niso napekli, ti so plačali težke tisočake in se odpeljali z vozovi in avtomobili. Stroške bodo že zaračunali pri cenah svojih trgovskih predmetov.

Mladi verižniki. Prijatelj nošega lista nam piše: Pred nekaj dnevi sem slišal v neki ptujski gostilni razgovor treh mladih verižnikov. Govorili so nemški in so bili najbrže trgovski pomočniki. Prvi pravi, da ima kos „druka“, kakih 40 m in vpraša svoja tovariša, kje bi se to najlažje prodalo. Drugi pravi, da v Halozah, ter pristavi, da ima razne trake, katere hoče prodati na Spodnjem Ptujskem polju, tretji pa ima svilo, za katero so baje najboljši odjemalci v Slov. Goricah. Od kod so imeli ti trije blago? Ali je nedeljski počitek v trgovinah za to, da pomočniki lahko verižijo po kmetih? — K temu dodajemo: Prvič svarimo prebivalstvo, da ne kupuje blaga od neopravičenih prekupecev, četudi je navidezno dober kup. Ako je blago pravilno pridobljeno, ne more biti znatno ceneje nego v trgovini; ako je ukradeno, je kupec v nevarnosti, da ga mora brez odškodnine vrniti, če se pride tatvini na sled. S takšnim kupovanjem pod roko se draginja samo poviša: kajti trgovec, kateremu je bilo blago ukradeno, mora drugo blago dražje prodajati, da popravi izgubo. Nevarnost za kupca, da bo ogoljufan, je pri takem neopravičenem prodajalcu veliko večja, ker trgovec po poklicu mora strankam kolikor mogoče dobro postreči že zaradi dobrega glasu svoje trgovine, da ljudje zopet pridejo. Drugič pa pozivamo gospoda, ki je slišal ta razgovor, da dotične tiče prijavi policiji, ako jih pozna. Mi prinašamo notico kot znamenje sedanjega časa, vemo pa, da takšne notice brez imen nič ne zaležejo. Uspeh bo le, ako se vsak slučaj prijavi policiji ali žandarmeriji, ako vsi podpiramo oblasti v izsledovanju verižnikov.

Srbi odidejo, Nemci pridejo nazaj. Tako sta se razgovarjali v nedeljo na trgu dve ženski. Pristopil sem k njima in ju pomiril, da so to samo pobožne želje nemškutarjev, ki pa se ne bodo vresničile. Ena ženka je potem pripovedovala, da so ljudje govorili, da je dr. Korošec mrtev, da v 3 dneh Srbi odidejo in Nemci pridejo nazaj. Pridjala je: Čim manj kdo zna nemški, tembolj se poteguje za nemščino. Vprašala je, če so res železničarji zmagali s stavko. Tudi v tem oziru sem ji pojasnil, da nikdo ni zmagal. Voditelje so zaprli, drugi pa so se prostovoljno vrnili na delo. Po teh govoricah se vidi, kakšen uspeh so nekateri krogi pričakovali od komunističnega gibanja in železničarske stavke: Povrnitev nemške vlade.

Mestna godbena šola v Ptuj priredi koncert tega ali pa začetkom prihodnjega meseca velik koncert. Na sporedu bodo točke za otroški zbor, za moški in ženski zbor, klavirske in orkestralne točke, ter mešan zbor s spremljevanjem orkestra. Vsi dosednji p. n. sodelujoči se prosijo, da se marljivo vdeležujejo vseh vaj in pomagajo k dosegi kulturnega uspeha.

Vandalizem: V Ptuj obstoja neka družbica iz mladih nemčurskih frkolinov in gosk, ki menda nimajo drugega dela, nego, da hodijo zvečer v mestni park prevračati stole in trgati cvetlice in kakor tudi uničevati javne nasade. Mislim, da bi bilo vsekakor potrebno, da bi se policija za to nekoliko pobrigala in dala tej družbici v slučaju nadaljevanja takega in enacega dela primeren, a vsekakor eksemplaričen pouk.

Dekliška meščanska šola priredi dne 13. in 16. majnika ob 17. uri v mestnem gledališču „Majniški raj“ s sledečim vspešnim: 1. Raj z loki. 2. Majniški raj (alegorična spevoigra z raji. 4. Slika Majniški večer. Cena sedežem: Lože v pritličju 60 K, lože v I.

Pogorelcem v Skorbi je dovolil mestni svet iste ugodnosti kakor svoječasno pogorelcem v Novi vasi pri Sv. Marku, to je pol žagarine, polovico delavnih stroškov v mizarini in prosto mostnino.

Predsednik gospodarskega odseka Dr. Gosak je poročal pri seji, da je konferiral pri tuk. trgovcih, pekih, mesarjih itd. glede ustanovitve skupne aprovizacijske družbe, da se na ta način odpomore rastoči draginji. Ker pa ni gotovine, se mora ta naloga rešiti na drugačen način.

Nadalje se je sklenilo, da se bode prodal šivalni stroj, ki se nahaja v pralnici, na javni dražbi na glavnem trgu z vzklicno ceno 300 K. Javna dražba se bode pravočasno po običajnem potu razglasila.

Gospodarski odsek je izdelal projekt glede zvišanja plač tuk. delavcem, na podlagi katerega se je zvišala vsem delavcem v smislu spomenice delavcev.

Poročevalec Dr. Gosak poroča, da dobi mestna občina ptujska 2.000.000 K kontokorrentni kredit v aprovizacijske svrhe. Zaprošiti treba je še dovoljenje ozir. za odobritev tega posojila pri deželni vladi v Ljubljani.

Z ozirom na velik obisk kopališča v letni sezoni se je sklenilo, da se postavi v kopališču še nekaj novih kabin.

Mestni svet je sklenil, da se naroči vsem hišnim posestnikom, da imajo isti dati čistiti izpred svojih hiš vsako soboto in vsak dan pred praznikom do polovice ceste. To je strogo nadzirati, ali bodo hišni posestniki to izvrševali.

Ker se vrši v kratkem času v tuk. mestu premovanje plemenske živine, se je nakazalo v to svrhu 100 K kot prispevek k nagradam.

Personalne zadeve:

Mestnemu stavbeniku Antonu Treo se dovoljuje sodelovanje pri prvi jugoslovanski stavbinski družbi v Ptuj, v kolikor dopuščajo službene razmere.

Skladiščniku Štefanu Rodošku se prizna za razne stranske posle renumeracija 260 K mesečno.

Konjederu Winklerju se prizna nagrada po 80 K.

Seja se je zaključila ob 20. uri.

Iz seje mestnega šolskega sveta dne 24. aprila 1920.

Otroški vrtec zanaprej ne spada več pod mestni šolski svet, imenuje se „Dečja stanica“ in je podrejen neposredno oblastnemu uradu zaščite dece v Ljubljani. Glede nemške ljudske šole se sklone, da se pusti po razmerju števila otrok. Med slučajnostmi se je razpravljalo o neopravičenih šolskih zamudah; redki slučaji so posledica obupnih rodbinskih razmer. Takšni otroci se naj sodnijsko odzamejo starišem in spravijo v dobre roke, dokler še niso popolnoma pokvarjeni. Nujno potrebno je, da se na mestnih šolahuredi razdelitev juhe za revne otroke. To bo privabilo tudi zanikernejše otroke v šolo. Pričakujemo, da se bodo ptujske dame zavzele za to stvar. Veliko skrb delajo mestni občini šolski prostori. V prihodnjem šolskem letu bomo imeli dve šoli več, kakor jih je bilo pred vojno: novo deško meščansko in nemško ljudsko šolo. Razen tega je naval v gimnazijo tolik, da je sedanje poslopje premajhno, ker ima samo 8 razrednih sob, gimnazija pa ima že letos 9 razredov in prihodnje šolsko leto jih je pričakovati 10. Vprašanje prostorov za vse šole v Ptuj je takoj ugodno rešeno, če vojaštvo občini prepusti mestno vojašnico za gradom. Poveljstvo ptujske posadke je izjavilo, da mestne vojašnice ne potrebuje. Posredovalo se je pri komandi Dravske divizije v Ljubljani, ki pa nam je naznanila, da v teh vprašanjih odločuje vojno ministrstvo v Beogradu. Sklene se, da se storijo potrebni koraki v Beogradu; priporoča se tudi sklicanje javne skupščine, ki naj vladi jasno pokaže tozadevno željo prebivalstva.